

Monitor transities

Jeugdzorg WMO Participatiewet

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
2. Financiën	8
2.1. Inleiding	8
2.2. Rijksbudgetten	8
2.3. Risico's	9
3. Beleid (Conclusies)	10
Algemeen	10
Jeugdzorg	10
Wmo	11
Participatie	12
Bijlage I Financiën – Toelichting per transitie	13
Jeugdzorg	13
Wmo	14
Participatiewet	15
Bijlage II Beleid – Toelichting per transitie	16
1. Algemeen	16
2. Jeugdzorg	16
3. Wmo	22
3.1. Algemeen	22
3.2. Wmo begeleiding	22
3.3. Wmo Huishoudelijke hulp	23
3.4. Klanttevredenheid	23
4. Participatiewet	24
Bijlage III Circulaires 2016	29
Bijlage IV Uitgangspunten financiën transitie	31

1. Inleiding

Eerste monitor 2017

Voor u ligt de eerste monitor transities van 2017.

Na goed overleg met de Werkgroep Financieel Overleg (WFO) heeft u als gemeenteraad met ons college afgesproken dat de monitor transities vanaf 2017 drie keer per jaar verschijnt: met de Voorjaarsnota, met de Najaarsnota en met de jaarrekening. In plaats van per kwartaal stellen wij de monitor nu dus per vier maanden op.

Eind 2017 gaan we samen met de WFO de opzet van de monitor evalueren en nieuwe afspraken maken voor de verantwoording in 2018.

De opzet van de monitor is niet gewijzigd en bestaat uit 2 delen:

- Deel 1: De hoofdzaken en conclusies per transitie.
- Deel 2: Een meer uitgebreide toelichting op de cijfers per transitie.

Ontwikkelingen

In de WFO vergadering van 10 oktober 2016 kwam de vraag aan de orde of we als gemeente kunnen aansluiten op één of meer landelijke voorzieningen. Daardoor wordt benchmarking met andere gemeenten mogelijk. In het project 'Vernieuwing Planning & Control gaan we onderzoeken hoe dat het beste kan.

Uitgangspunten monitor

De uitgangspunten van de monitor zijn onveranderd:

- De monitor is vooralsnog een **extra verantwoordingsinstrument**, als aanvulling op de gewone planning- en controlcyclus.
- De monitor is bedoeld om **informatie** te geven, niet om besluiten te nemen.
- De monitor heeft betrekking op de **transities** Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet zoals beschreven in de paragraaf Transitie van de begroting 2015.
- De monitor kent twee onderdelen: **financiën** en **beleidsinformatie**.
- De **monitoregegevens** (wat monitoren we) liggen **voor 1 jaar vast** (in de WFO van 10 oktober 2016 is de monitor geëvalueerd).
- Om daadkrachtig en effectief te kunnen bijsturen is **minimaal 2 jaar ervaring** nodig.

Beschikbaar budget

Ten opzichte van de decembercirculaire 2016 is het beschikbare transitiebudget in de meicirculaire 2017 € 300.000 of 2.1% hoger. In de tabel in paragraaf 2.2.1 staat de tabel met de mutaties t.o.v. de decembercirculaire 2016 per transitie weergegeven.

Stand van zaken algemeen

Administratie

Vanaf 1 januari 2017 hebben we een aantal nieuwe contracten afgesloten in de Jeugdzorg en de WMO. Onze manier van werken is anders geworden en daar hebben we onze administratie op aan moeten passen. Een belangrijk voorbeeld daarvan is dat we taken die gemeente Emmen voorheen voor ons deed (op basis van het Regionaal Transitie

Arrangement) nu zelf doen. Veel samenwerking gebeurt nu niet meer provinciaal maar binnen de regio Noord- en Midden-Drenthe. Daarnaast blijven er nog enkele terreinen waarin samenwerking op grotere schaal nodig en verplicht is.

Deze nieuwe opzet per 1 januari 2017 maakt het mogelijk dat we als individuele gemeente de komende jaren beter in staat zijn om zowel beleidsmatig als financieel te sturen. Tegelijk hebben we opnieuw (net als bij de start van de transities) te maken met een inwerkperiode. Dat geldt voor onze zorgaanbieders maar ook voor onszelf. Het aanleveren van betrouwbare gegevens door zorgaanbieders en het op orde brengen van onze eigen administratie hebben meer tijd gekost dan we vooraf hadden bedacht en afgesproken. Daarbij is overigens geen sprake van onwil: de inzet van zorgaanbieders en gemeente is om samen goede zorg te bieden en dat ook goed aan de achterkant te organiseren.

We hebben recent moeten constateren dat ons Mozard programma niet toereikend is om al het digitale berichtenverkeer in de jeugdzorg goed te ondersteunen. We hebben daar inmiddels een alternatief voor gevonden, maar ook dat moeten we eerst goed inregelen. Daarmee verwachten we in de herfst van 2017 onze gegevens voldoende toegankelijk te hebben.

Zorg

Tegelijk kunnen we alle verzoeken om hulp en zorg op een goede manier afhandelen. Met andere woorden dat we de administratie achter de voordeur nog verder moeten organiseren, laat onverlet dat we wel de hulp en zorg bieden die onze jeugdigen nodig hebben.

Financiën

Ook over de financiën kunnen we al wel uitspraak doen. We komen daar verderop in deze monitor op terug

WMO

Voor de WMO waren er twee veranderingen op administratief terrein. Instellingen moesten hun gegevens via een andere digitale route aanleveren en ze moesten hun werkzaamheden op een nieuwe manier omschrijven (als resultaat, niet als product). Eind juni 2017 hebben we nu vrijwel alle gegevens binnen.

Omdat alle instellingen zo laat hebben aangeleverd zijn we nog niet volledig bij met betalen. In deze monitor hebben we daarom zowel de beschikte bedragen aangegeven als uitbetaalde bedragen. Beschikte bedragen zijn de bedragen die in een beschikking toegekend zijn aan de aanvragers. Dat is dus het maximale bedrag dat we uitgeven. Uitbetaald zijn de daadwerkelijk aan instellingen/aanvragers overgemaakte bedragen.

Dat betekent dat de voor de WMO in deze monitor opgenomen beschikte bedragen een reëel beeld geven van de totaal uit te betalen bedragen.

Jeugdzorg

Ook in de Jeugdzorg hebben we te maken met de twee onder de WMO genoemde veranderingen: een andere digitale route en een andere manier van zorg omschrijven. Bovendien is de uitvoering van de Jeugdzorg complexer. Bij elke Jeugdzorg is elke situatie

feitelijk een geval apart, bij de WMO kun je het veel makkelijker in resultaten benoemen omdat veel mensen in grote lijnen dezelfde zorg hebben.

Ook in de Jeugdzorg komen nu de gegevens langzaam maar zeker binnen. Net als bij de WMO maken we daarin in deze monitor gebruik van de beschikte bedragen als basis voor onze prognose. Omdat binnen dit bestand vanuit het verleden nogal wat vervuiling is opgetreden is de prognose minder betrouwbaar dan de prognose van de WMO. In de loop van dit jaar zal de prognose steeds betrouwbaarder worden.

Financieel

Wmo

Voor wat betreft WMO liggen de uitgaven binnen de begroting. Een forse stijging zien we binnen de huishoudelijke hulp. Dit wordt vooral veroorzaakt door het terugdraaien van de bezuiniging op de huishoudelijke hulp. Daarnaast zijn de tarieven geïndexeerd.

In onderstaande tabel hebben we het huidige beeld uitgewerkt.

WMO	Begroot 2017	Beschikt 2017	Betaald 2017	Saldo
Begeleiding (ZIN)	€ 1.955.236	€ 1.818.634	€ 452.885	€ 136.602
Begeleiding (PGB)	€ 1.576.797	€ 469.084	€ 169.826	€ 1.107.713
HH (ZIN)	€ 3.372.874	€ 3.244.119	€ 770.189	€ 128.755
HH (PGB)	€ 310.722	€ 163.090	€ 54.064	€ 147.632

Het saldo van de beschikbare middelen in de begroting en de beschikte uitgaven bedraagt een plus van € 1.520.702. Hierin is nog niet meegenomen de afrekening van beschermd wonen. Deze komt tegen het einde van het jaar vanuit Assen. In 2016 leverde dit een fors voordeel op.

Jeugdzorg

Voor wat betreft Jeugdzorg kan er nu nog geen betrouwbare prognose worden gedaan voor heel 2017. Wel ligt er nu een eerste prognose die in hoofdlijnen wel een reëel beeld te zien geeft. De betrouwbaarheid is nog niet zo groot als bij de WMO. Dat heeft een aantal oorzaken. Over de voorgaande jaren hadden we al geen betrouwbare cijfers als het gaat om voorzieningen en kosten. Met alle instellingen was voor 2015 en 2016 een lump sum bedrag afgesproken. Hiervoor moesten alle zorgvragen afgehandeld worden ongeacht of het bedrag voor de aantallen zorgvragen toereikend was. De ene instelling ontving daardoor te weinig geld voor haar werkzaamheden, de andere instelling teveel. Er is daardoor een vertekend beeld ontstaan van de voorzieningen.

Vanaf 2017 gaan we betalen op basis van de werkelijke afname. Dat zal voor een deel anders uitpakken dan voorgaande jaren. Het financiële effect daarvan is nu nog moeilijk in te schatten. Daarnaast heeft het instellingen veel moeite gekost om de huidige voorzieningen te beschrijven als de nieuwe resultaten. Ook daarvoor geldt dat we geen vergelijking kunnen maken met voorgaande jaren omdat over die jaren een vertekend beeld is ontstaan door de

lump sum financiering. Door die late omzetting loopt ook de facturering achter. De feitelijke betalingen zijn daarom ook nog geen goed ijkpunt om een inschatting te maken van de kosten voor heel 2017.

Kortom: inhoudelijk doen we ons werk niet anders dan voorgaande jaren: we geven zorg in een zo vroeg mogelijk stadium en we stellen duurdere zorg beschikbaar als dat noodzakelijk is. Vandaaruit zijn dus geen grote veranderingen in de uitgaven te verwachten. Op dit moment hebben we gegevens beschikbaar over begroting, beschikking en betaling. In onderstaande tabel zijn die gegevens verzameld.

Jeugdzorg	Begroting 2017	Beschikt 2017	Betaald 2017	Saldo
ZIN	€ 4.142.139	€ 4.359.854	€ 948.736	€ 217.715
PGB	€ 863.493	€ 719.036	€ 242.321	€ 144.457

Het saldo van de beschikbare middelen in de begroting en de beschikte uitgaven bedraagt een tekort van € 73.250. Ook hier blijken de betalingen achter te lopen. Daarnaast hebben we nog de betalingen voor de bovenregionale zorg. Die worden provinciaal geregeld. Op dit moment zijn daar de zorgkosten lager dan begroot. Per saldo zou dat ertoe leiden dat het totale beschikbare bedrag in de begroting ongeveer in evenwicht is met de uitgaven.

Een vergelijking met de afgelopen jaren gaat mank omdat toen met een budgetplafond werd gewerkt. Het budgetplafond is weg en dat betekent dat er geen grens meer is aan het beschikbare bedrag voor jeugdzorg.

Participatiewet onderdeel re-integratie

De uitgaven Participatiewet (onderdeel re-integratie) bestaan uit de uitgaven Alescon en de uitgaven voor ons re-integratiebeleid. Op dit moment worden hier geen bijzonderheden verwacht. Uit de eindejaarsverwachting van Alescon moet blijken wat onze bijdrage in het exploitatietekort van Alescon zal zijn. Deze eindejaarsverwachting komt vooralsnog beschikbaar in september 2017.

Inkoop

Een groot deel van de Jeugdzorg en de Wmo zijn vanaf 2017 in Noord- en Midden Drents verband aanbesteed en gegund. Midden-Drenthe heeft in totaal rond de 200 zorgaanbieders gecontracteerd. In de inkoopdocumenten werken wij met 'te bereiken resultaten' in plaats van met 'in te kopen producten'.

In verband met een aangepaste tariefstelling komt er medio 2017 een nieuwe aanbestedingsronde voor de Wmo begeleiding en de Jeugdzorg. Zowel bestaande als nieuwe zorgaanbieders kunnen hier aan meedoen.

Wmo Huishoudelijke hulp heeft onze gemeente zelfstandig aanbesteed en gegund. De werkzaamheden hebben wij inmiddels gegund aan 12 partijen.

Voor specifieke regionale en bovenregionale (intramurale en zeer specialistische) jeugdhulpfuncties hebben we Drenthe breed in een bestuursovereenkomst afspraken

gemaakt over inkoop en contractmanagement. Deze uitvoering van deze taken hebben wij belegd bij de coördinerende gemeente (Hoogeveen).

2. Financiën

2.1. Inleiding

In deze paragraaf geven we informatie over de ontwikkeling van de rijksbudgetten en in hoofdlijnen de financiële stand van zaken over de eerste 4 maanden van 2017. Een meer uitgebreid overzicht van de financiën en een toelichting daarop per transitie staan opgenomen in bijlage 1. Paragraaf 2.3 gaat in op de risico's.

Voor een toelichting op de voorbehouden en achtergronden verwijzen wij u naar wat we daarover in de inleiding hebben gezegd.

2.2. Rijksbudgetten

2.2.1 Rijksbijdragen transities 2016 – 2022

In de voorjaarsnota 2017 zijn de september- en decembercirculaire 2016 verwerkt in de begroting. Deze circulaire houden een behoorlijke verlaging van de rijksbudgetten in. In [bijlage III](#) staat meer informatie opgenomen over de circulaire in 2016 en de effecten daarvan op 2017 en verder.

De meicirculaire 2017 laat een rooskleuriger beeld zien. In 2017 is sprake van een toename van het beschikbare transitiebudget van afgerond € 300.000. In de jaren daarna loopt dit op tot € 700.000. Het hogere transitiebudget vloeit voor een groot deel voort uit indexering (loon- en prijsstijging).

De meicirculaire 2017 wordt verwerkt in de begroting 2018 en voor 2017 in de najaarsnota. In de tabel hieronder staan de rijksbijdragen opgenomen op basis van de meicirculaire 2017 en de verschillen ten opzichte van de decembercirculaire 2016.

budgetten 2017-2022 (bron: meicirculaire 2017)

Transities	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wmo begeleiding	4.518.283	4.568.951	4.517.280	4.537.253	4.529.862	4.522.625
Jeugdzorg	6.514.103	6.643.882	6.647.530	6.700.416	6.734.083	6.734.081
Participatie	684.429	750.120	778.854	801.183	858.242	884.045
Totaal transities	11.716.815	11.962.953	11.943.663	12.038.851	12.122.187	12.140.752
<i>Overig:</i>						
Wmo huishoudelijke hulp	2.613.523	2.641.772	2.641.772	2.663.908	2.772.483	2.772.483
Totaal	14.330.338	14.604.725	14.585.435	14.702.759	14.894.670	14.913.235

saldo dec '16 - mei '17

Transities	2017	2018	2019	2020	2021
Wmo begeleiding	140.406	259.594	259.371	289.731	289.701
Jeugdzorg	97.461	268.362	268.362	310.564	309.032
Participatie	14.378	24.204	24.361	24.481	24.603
Totaal transities	254.262	554.178	554.112	626.795	625.357
<i>Overig:</i>					
Wmo huishoudelijke hulp	45.681	73.930	73.930	74.121	75.063
Totaal	299.943	628.108	628.042	700.916	700.420

In de tabel staat voor Participatie alleen de rijksbijdrage opgenomen die wij ontvangen voor de uitvoering van de klassieke re-integratietaken.

De systematiek van de verdeling van het Wsw-budget is gewijzigd. Het uitgangspunt voor de verdeling is de gemeente waar een Wsw'er een dienstverband heeft in plaats van de woonplaats. In ons geval is dit de gemeente waar de GR Alescon statutair gevestigd is: Hoogeveen. In 2017 ontvangt de gemeente Hoogeveen de rijksbijdrage van de in de GR Alescon deelnemende gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt doorgesluisd naar Alescon.

Ten opzichte van de decembercirculaire is sprake van een hogere rijksbijdrage door een compensatie van cao-ontwikkeling en de uitkering van middelen voor begeleid werken. Bij de najaarsnota is naar verwachting bekend wat dit betekent voor onze bijdrage in het exploitatietekort van Alescon.

2.2.2 Uitgaven 2017

Op basis van de werkelijke uitgaven over 2015 en 2016 en de ontwikkeling van de rijksbijdragen in het sociaal domein, voorzien wij op dit moment voor 2017 geen overschrijding van de beschikbare budgetten. De zorguitgaven en de inzet van extra personeel op basis van het voorstel "Naar een toekomstbestendige ambtelijke organisatie" kunnen naar verwachting binnen de beschikbare budgetten worden opgevangen.

Om noodzakelijke verbeteracties door te voeren heeft het Algemeen Bestuur van de GGD besloten (april 2016) tot de inzet van extra financiële middelen in 2016 en 2017. In de voorjaarsnota 2017 stellen wij voor om de hier uit voortvloeiende hogere gemeentelijke bijdrage (+€ 62.000) te onttrekken aan de Conjunctuurreserve.

2.3. Risico's

Deze paragraaf gaat in op de risico's die op dit moment bekend zijn.

Toepassing solidariteitsbeginsel

De afrekening (verrekening) van de bovenregionale zorgkosten, die de coördinerende gemeente (Hoogeveen) maakt ten behoeve van de 12 gemeenten vindt op solidariteitsbasis plaats. De bevoorschotting door onze gemeente bedraagt ruim € 430.000 op jaarbasis. Dit is ongeveer 6% van het totale jeugdzorgbudget. Op basis van het eerste kwartaal zijn de uitgaven voor bovenregionale zorgkosten binnen de geprognoseerde begroting.

Alescon

De plannen voor de toekomst van Alescon zijn nog niet geheel afgerond. Dit brengt ook financiële risico's met zich mee. Uit de beleidsbegroting 2017-2020 van Alescon blijkt dat onze gemeentelijke bijdrage aan Alescon bij ongewijzigd beleid oploopt van € 395.000 in 2017 naar € 430.000 in 2018 naar € 656.000 in 2020. In onze begroting is deze bijdrage meerjarig begroot op € 350.000.

In 2016 heeft het dagelijks bestuur van Alescon de notitie met mogelijke bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. Effectuering van deze bezuinigingsmaatregelen moet ertoe leiden dat het tekort niet hoger oploopt dan in 2017 het geval is (€ 4 miljoen), zodat de gemeentelijke bijdrage stabiel blijft. Er is een financieel risico dat de bezuinigingen niet geëffectueerd kunnen worden.

Overigens zijn er op dit moment geen signalen dat de bezuinigingen niet worden gehaald.

Begin 2017 is Alescon in een juridisch geschil verwickeld geraakt met de FNV over de aanstellingsvorm van een groep Wsw'ers in voorgaande jaren. De afloop van dit geschil kan financiële gevolgen hebben voor Alescon en dus voor de deelnemende gemeenten.

3. Beleid (Conclusies)

Hieronder vatten we de belangrijkste (beleids)conclusies samen.

Algemeen

- De huidige overeenkomsten gaan uit van resultaatgericht werken. Contractbeheer en relatiebeheer spelen hierbij een grote rol. In het eerste maanden van 2017 is in overleg met de zorgaanbieders veel ingezet op contractbeheer: contractteam, kwaliteitsteam en toezicht. In dit kader vindt ook monitoring plaats. Medio 2017 kunnen de teams naar verwachting aan de slag.
- Omkatten: Het omkatten van producten (2015-2016) naar in het bestek omschreven resultaten heeft meer tijd gekost dan vooraf ingeschat. Er zijn meer resultaatgebieden na 1 januari 2017 dan producten voor 1 januari 2017, wat ogenschijnlijk leidt tot een toename van het aantal zorgvoorzieningen. Duidelijker gesteld wat vroeger een product was zijn nu meerdere resultaatgebieden.
- Tarieven: De tariefstelling op basis van de nieuwe raamovereenkomsten voor de Wmo is op onderdelen niet toereikend en/of past niet binnen de financiële kaders. Dit is inmiddels gecorrigeerd.
- Onze verwachting om na twee jaar beleidsmatige conclusies voor alle transitie te kunnen trekken is deels uitgekomen. Bij de WMO blijkt dat het huidige beleid goed is vorm gegeven. Veel gemeenten hebben op enigerlei wijze gepoogd het beleid goedkoper uit te voeren. In de meeste gevallen wordt dit door rechterlijke uitspraken gecorrigeerd. Uit onderzoeken van bijvoorbeeld de FNV blijkt de gemeente ook steeds goed te scoren en er is een hoge klanttevredenheid volgens de onderzoeken van STAMM/CMO. Financieel gezien blijft de gemeente ondanks een royaal aanbod ruim binnen de budgettaire kaders. Ook voor de Participatiewet blijkt het huidige beleid goed uit te pakken. De uitstroom vertoont een continue lijn. Doordat ook het aantal aanvragers stijgt (met name statushouders) zien we dat niet terug in de totaal cijfers. Voor jeugdzorg zien we wel de eerste contouren ontstaan van een mogelijke beleidsconclusie. Dat zit dan vooral in het versterken van het voorliggend veld en het verder terugdringen van de rol van de huisarts. Veel indicaties lopen nu rechtstreeks via de huisarts. Die leiden altijd tot zware zorg. Bij het CJG is dat veel minder het geval. Dat is op z'n minst opvallend. We kunnen nu nog niet zeggen of artsen onterecht zwaar hebben geïndiceerd. Het kan best zo zijn dat dit terechte doorverwijzingen zijn. Die informatie die wij hierover nu hebben is nog te summier om daar duidelijke conclusies uit te trekken. We hopen dat de komende twee jaren te gaan ontdekken en daarmee de transitie in de jeugdzorg een impuls te geven.

Jeugdzorg

- In verband met de omvang van de werkzaamheden gaan de uitvoeringskosten in de toekomst wel omhoog. Een voorstel hiertoe is inmiddels besproken met de raad.

- Er is in het eerste tertiaal van 2017 1 bezwaarschrift ingediend en er is 1 klacht ingediend.
- Het totaal aantal jeugdzorgvoorzieningen liet over 2015 en 2016 een stijgende trend zien. Voor een deel betrof het geen nieuwe cliënten, maar cliënten die op basis van bestandsvergelijking nu bij ons bekend worden. Dit doet zich in de overgang van 2016 naar 2017 ook voor.
- Binnen de jeugd blijft het aantal voorzieningen binnen de hogere interventieniveaus hoog. Op dit moment is het nog niet te voorspellen hoe zich dit verder ontwikkelt. Tot op heden zit weinig sturing in de arts verwijzingen.
- Binnen de Jeugdzorg is sprake van een wettelijke bevoegdheid tot doorverwijzing door (jeugd)artsen en door specialisten binnen het gedwongen kader. Dit betreft een aanzienlijk deel van de verwijzingen (ongeveer 70%). Vaak betreft het verwijzingen naar zorg in de hogere interventieniveaus. De gemeente heeft hier nog onvoldoende grip op.
We zijn bezig om maatregelen te ontwikkelen om zowel aan de voorkant (de relatie met de huisartsen) als aan de achterkant (het meer sturen en controleren van de verleende zorg door jeugdconsulenten) meer invulling te kunnen geven aan onze gemeentelijke regierol en aan onze budgetverantwoordelijkheid. Vooralsnog houden de huisartsen vast aan hun eigen verantwoordelijkheid voor de indicatie van jeugdigen voor zorg. We blijven hierover in gesprek.
- De omvang van de werkzaamheden Jeugdzorg in de interventieniveaus 1 en 2 blijft – evenals in de voorgaande jaren het geval was – groot.
- Er wordt bij de Jeugdzorg veel gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot mediation. Voornamelijk als gevolg van (v)chtscheidingen. In 2016 hebben 140 trajecten plaatsgevonden in het kader van het project Scheiding & Ouderschap.

Wmo

- De Wmo kan op basis van de huidige inzichten binnen de budgetten worden uitgevoerd. In verband met de omvang van de werkzaamheden gaan de uitvoeringskosten in de toekomst wel omhoog. Een voorstel hiertoe is inmiddels besproken met de raad.
- In het eerste tertiaal van 2017 zijn 3 bezwaarschriften ingediend. Er zijn geen klachten ingediend.
- Voor de regeling chronisch zieken en gehandicapten is in 2017 ruim € 400.000 beschikbaar. In de eerste 4 maanden van 2017 is hiervan € 47.200 besteed.
- Huishoudelijke hulp: aantal klanten schommelt over de kwartalen. Tot nu toe is er sprake van een licht dalende trend.
- Naar aanleiding van het beleidsplan WMO hebben we in de commissievergadering uitgesproken dat we in 2017 aan de slag gaan met het ontwikkelen van een pilot

HH3. We hebben daarbij aangegeven dat we eerst zullen nagaan wat HH3 precies kan inhouden en wat er daarvan elders in het land al bestaat. De uitkomsten van deze inventarisatie zullen we vervolgens met de raadscommissie gaan delen. Op basis daarvan kan de gemeenteraad een besluit gaan nemen of HH3 zinvolle optie is en of we daarmee een pilot gaan draaien. We verwachten in oktober 2017 met een eerste opzet te komen naar de commissie.

Participatie

- De re-integratietaken op basis van de Participatiewet kunnen naar verwachting binnen de budgetten worden uitgevoerd.
- Het aantal uitkeringsgerechtigden (instroom - uitstroom) laat in het eerste tertiaal van 2017 een lichte stijging zien. Hierdoor nemen de re-integratiewerkzaamheden toe. Over de jaren 2015 - 2016 was dit ook het geval.
- Van de mensen in ons doelgroepenregister (27) zijn eind april 2017 20 mensen met een arbeidsovereenkomst geplaatst bij een werkgever (met loonkostensubsidie).
- Er in het eerste tertiaal 1 bezwaarschrift ingediend. Deze is ingetrokken. Er zijn geen klachten ingediend.

Bijlage I Financiën – Toelichting per transitie

Deze bijlage gaat in op de ontwikkelingen in de begrote inkomsten en uitgaven per transitie + een toelichting daarop. De effecten van de meicirculaire 2017 zijn hierin nog niet verwerkt.

Jeugdzorg

Tabel: Uitgaven & inkomsten Jeugdzorg – Eerste tertiaal 2017

Jeugdzorg	Begroot 2017	VJN 2017	mutaties
Uitgaven			
uitgaven lokaal (incl. CJG)	€ 1.393.221	€ 1.393.221	
uitgaven (boven)regionaal	€ 6.031.599	€ 6.016.337	€ -15.262
Totaal Jeugdzorg	€ 7.424.820	€ 7.409.558	€ -15.262
Inkomsten			
Jeugdbudget	€ 6.431.904	€ 6.416.642	€ -15.262
decentralisatie uitkering CJG	€ 832.757	€ 832.757	
uit reserve BDU-CJG	€ 47.000	€ 47.000	
Totaal Jeugdzorg	€ 7.311.661	€ 7.296.399	
Algemene Uitkering (eigen middelen)	€ 113.159	€ 113.159	
Totaal Inkomsten	€ 7.424.820	€ 7.409.558	€ -15.262
saldo	€ -	€ -	

Toelichting

Uitgaven

De uitgaven zijn met € 15.262 naar beneden bijgesteld in verband met een lagere rijksbijdrage.

Op basis van besluitvorming over het voorstel “Naar een toekomstbestendige ambtelijke organisatie” is onder andere de formatie van Jeugdzorg uitgebreid. De lasten van deze uitbreiding worden gedekt uit de rijksbijdrage voor Wmo begeleiding.

Inkomsten

In de meicirculaire 2016 is het rijksbudget voor de jeugdzorg meerjarig aanzienlijk gekort omdat een aantal cliënten – de Wlz indiceerbaren – onder de Wlz zou vallen, terwijl het budget aan de gemeenten was toebedeeld. Na indicatie van deze groep (CIZ) blijkt dat een aantal cliënten teruggaat naar / blijft bij de gemeente. Dit leidt per saldo tot een verlaging van de rijksbijdrage van € 15.262.

De effecten voor de jaren na 2017 worden zichtbaar in de meicirculaire 2017.

Prognose 2017

Op basis van een eerste analyse op hoofdlijnen op de werkelijke uitgaven over de eerste 4 maanden van 2017, blijven de werkelijke uitgaven in 2017 binnen de beschikbare budgetten. Een betrouwbare prognose van de werkelijke kosten 2017 kan echter niet worden gemaakt.

Vervolg

De aanpassingen zijn verwerkt in de voorjaarsnota 2017.

Tabel: Uitgaven & inkomsten Wmo – Eerste tertiaal 2017

WMO	Begroot 2017	VJN 2017	mutaties
Uitgaven			
uitgaven huishoudelijke hulp	€ 4.065.896	€ 3.974.879	€ -91.017
uitgaven oude WVG voorziening	€ 1.346.214	€ 1.346.214	€ 0
uitgaven begeleiding (nieuw)	€ 4.347.480	€ 3.417.386	€ -930.094
Uitbreiding formatie Jeugd / Wmo		€ 665.000	€ 665.000
Totaal uitgaven Wmo	€ 9.759.590	€ 9.403.479	€ -356.111
Inkomsten			
inkomsten rijk huishoudelijke hulp	€ 2.658.859	€ 2.567.842	€ -91.017
eigen bijdrage huish hulp	€ -760.646	€ -760.646	€ -
inkomsten rijk WVG oud (alg uitk)	€ 1.256.110	€ 1.256.110	
inkomsten rijk begeleiding	€ 4.642.971	€ 4.377.877	€ -265.094
eigen bijdrage begeleiding	pm	pm	
Totaal inkomsten Wmo	€ 7.797.294	€ 7.441.183	€ -356.111
Algemene uitkering (eigen middelen)	€ 1.962.295	€ 1.962.296	
Totaal Inkomsten	€ 9.759.590	€ 9.403.479	
saldo	€ -	€ -	

Uitgaven

De uitgaven zijn per saldo met € 356.111 naar beneden bijgesteld. Dit houdt verband met een lagere rijksbijdrage voor Wmo huishoudelijke hulp en Wmo begeleiding.

Op basis van het voorstel “Naar een toekomstbestendige ambtelijke organisatie” is € 665.000 beschikbaar gesteld voor formatie-uitbreiding voor de Wmo en de Jeugdzorg. De verlaging van de rijksbijdrage voor Wmo begeleiding en de hogere personeelslasten samen (€ 930.094) worden gedekt uit een verlaging van het PGB-budget voor Wmo begeleiding. Het in 2017 beschikbare budget komt hiermee op ruim € 645.000. De werkelijke uitgaven in 2016 waren ruim € 475.000.

Inkomsten

Ook de lagere rijksbijdrage voor Wmo begeleiding houdt voornamelijk verband met een eenmalige (aantallen)correctie in verband met cliënten die onder de Wmo zijn geschaard, maar feitelijk onder de Wet langdurige zorg (WLZ) thuishoren.

De omvang van de integratie-uitkering Wmo (huishoudelijke hulp) wordt vanaf 2017 lager omdat gemeenten vanaf dat moment niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis (mpt).

Prognose 2017

Op basis van een eerste analyse op hoofdlijnen op de uitgaven over de eerste 4 maanden van 2017, blijven de uitgaven in 2017 ruim binnen de beschikbare budgetten. Bij de najaarsnota zal worden gekeken of de budgetten naar beneden kunnen worden bijgesteld.

Vervolg

De aanpassingen zijn verwerkt in de voorjaarsnota 2017.

Participatiewet

Tabel: Uitgaven & inkomsten Participatiewet – VJN 2017

Participatiewet	Begroot 2017	VJN 2017	mutaties
Uitgaven			
uitgaven alescon	€ 4.846.562	€ 4.825.418	€ -21.144
uitgaven re-integratiebeleid	€ 960.657	€ 960.657	€ 0
Totaal uitgaven Participatie	€ 5.807.219	€ 5.786.075	€ -21.144
Inkomsten			
inkomsten rijk alescon	€ 4.451.190	€ 4.450.145	€ -1.045
inkomsten rijk re-integratie	€ 722.954	€ 796.586	€ 73.632
Totaal inkomsten Participatie	€ 5.174.144	€ 5.246.731	€ 72.587
Algemene uitkering (eigen middelen)	€ 633.075	€ 539.344	€ -93.731
Totaal Inkomsten	€ 5.807.219	€ 5.786.075	
saldo	€ -	€ -	

Alescon

De uitgaven aan Alescon bestaan uit de rijksbijdrage en het tekort in de exploitatiekosten. Op basis van de beheersbegroting van de GR Alescon valt de bijdrage in het exploitatietekort afgerond € 20.000 lager uit dan begroot. Daarnaast is sprake van een iets lagere rijksbijdrage.

Klassieke re-integratietaken / ESF

In het kader van de ESF-regeling 2014-2020 kan er elke twee jaar een subsidie aangevraagd worden. De gemeente Emmen dient, als centrumgemeente van de Arbeidsmarktregio Drenthe, namens de gehele regio een aanvraag in voor een subsidie van het Europees Sociaal Fonds (ESF). De aanvragen over de bovengenoemde periodes en de periode 2017-2018 zijn inmiddels gehonoreerd. In 2017 gaat het om een bedrag van € 73.632. Dit budget wordt grotendeels ingezet voor een consultant werk.

Prognose 2017

De rijksbijdrage voor de WSW is op basis van de meicirculaire 2017 hoger dan begroot. Hieruit moet in ieder geval de cao ontwikkeling voor Wsw'ers worden bekostigd. Op basis van de eindejaarsverwachting van Alescon (september 2017) moet blijken wat de gevolgen zijn voor de bijdrage in het exploitatietekort van Alescon.

De systematiek van de verdeling van het Wsw-budget is gewijzigd. Het uitgangspunt voor de verdeling is de gemeente waar een Wsw'er een dienstverband heeft in plaats van de woonplaats. In ons geval is dit de gemeente waar de GR Alescon statutair gevestigd is: Hoogeveen. In 2017 ontvangt de gemeente Hoogeveen de rijksbijdrage van de in de GR Alescon deelnemende gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt doorgesluisd naar Alescon.

Vervolg

De aanpassingen zijn verwerkt in de voorjaarsnota 2017.

Bijlage II Beleid – Toelichting per transitie

1. Algemeen

Herindicatie PGB

De herindicaties op grond van de Wmo en de Jeugdwet zijn in 2017 afgerond.

2. Jeugdzorg

2.1. Algemeen

In de tabellen in dit hoofdstuk staan de aantallen PGB-voorzieningen en ZIN (Zorg In Natura)-voorzieningen opgenomen per interventieniveau voor het eerste tertiaal van 2017 (stand per 1-1-2017 en per 1-5-2017). In de grafieken staat het verloop per interventieniveau opgenomen over 2015, 2016 en het eerste tertiaal 2017.

Er zijn meer resultaatgebieden dan producten. Het omkatten van producten naar resultaatgebieden leidt daardoor ogenschijnlijk tot een toename van het aantal zorgvoorzieningen.

Betrouwbaarheid cijfers

De betrouwbaarheid van de gegevens in de jeugdzorg is over heel 2015 en 2016 een aandachtspunt geweest. Voor 2017 geldt dit nog steeds.

De PGB's zijn inmiddels goed in beeld. Hierover heeft begin 2017 door middel van budgetconfirmatie afstemming met de SVB plaatsgevonden.

Onder andere door middel van bestandsvergelijking van de gemeentelijke gegevens met de gegevens van de zorginstellingen hebben we getracht een zo zuiver mogelijk ZIN-bestand te krijgen. We hebben daarin de afgelopen 2 jaar behoorlijke vorderingen gemaakt. Af en toe bleek echter dat inwoners van onze gemeente wel zorg (hebben) ontvangen maar niet bij ons in beeld zijn. Dit doet zich nu opnieuw voor bij de overgang van 2016 naar 2017, voor zover het zorginstellingen betreft waarmee voor 2016 een budgetplafond was afgesproken. Informatie op cliëntniveau was in 2015 en 2016 voor de betaling voor deze instellingen daardoor niet noodzakelijk.

Vanaf 2017 komen de nota's bij de gemeente binnen en kunnen we deze met de afgegeven beschikking vergelijken. De ervaring met de WMO leert dat we daar het eerste half jaar ook nog best veel uit halen. Zoals eerder opgemerkt hebben we op dit vlak op dit moment ook te maken met wat aanloopproblemen.

2.2. Aantallen voorzieningen per kwartaal / tertiaal

In onderstaande tabellen staan achtereenvolgens de aantallen PGB-voorzieningen, de aantallen ZIN-voorzieningen en de totalen van beide opgenomen, gevolgd door een toelichting.

Op de interventieniveaus 1 en 2 vinden geen klantcontacten plaats. Hierover zijn daardoor geen gegevens vermeld. Wel vinden binnen die niveaus veel interacties plaats – daar ligt

vanuit de transformatie ook het accent: zoveel mogelijk preventief werken in de lagere interventieniveaus¹.

De doorverwijzing naar zorgaanbieders vindt voor een aanzienlijk deel plaats via (jeugd)artsen of specialisten binnen het gedwongen kader. Metingen wijzen uit dat het om ongeveer 70% van het aantal doorverwijzingen gaat. Voor een groot deel betreft het doorverwijzingen naar zorg in de hogere interventieniveaus.

Deze bevoegdheid van (jeugd)artsen en specialisten is opgenomen in de Jeugdwet. De gemeente kan hier dus nauwelijks invloed op uitoefenen en kan hier dus ook moeilijk op sturen. Desondanks proberen we hier meer grip op te krijgen door met betrokkenen in gesprek te blijven.

PGB voorzieningen

Tabel: Aantal PGB-voorzieningen op interventieniveau – T1 2017

Monitor Jeugd	PGB	stand per 1-1-2017	Totaal 1e Tertiaal
INTERVENTIENIVEAU			
Interventieniveau onbekend		92	92
niveau 3		0	0
Niveau 4		0	0
Niveau 5		0	0
Niveau 6		51	73
Niveau 7		21	23
Niveau 8		17	20
Totaal		181	208

Uit de tabel blijkt dat het aantal PGB-voorzieningen in het tertiaal met 27 toeneemt tot een totaal van 208.

De toename vindt bijna volledig plaats binnen de interventieniveaus 6-8; voornamelijk interventieniveau 6 (+22). Dit beeld wijkt niet af van de kwartalen in 2016.

Het aantal PGB voorzieningen waarvan het interventieniveau onbekend is, is sinds het vierde kwartaal van 2015 stabiel. Aanvankelijk (1-1-2015) lag dit aantal op 141.

Met al deze mensen is gesproken en over het algemeen zijn de huidige voorzieningen verlengd. Van deze categorie blijft het interventieniveau onbekend. Alleen wanneer daartoe aanleiding is heeft bijstelling van de indicatie plaatsgevonden. In die situaties is het interventieniveau benoemd. Hetzelfde geldt voor nieuwe aanvragen.

Voor PGB's geldt dat zij niet via inkoop gerealiseerd worden, maar dat dit door de PGB houder zelf gebeurt. Voor de gemeentelijke inkoop is classificering dan ook niet echt noodzakelijk.

Vanaf 2017 is zorg ingekocht op basis van resultaatgebieden in de Jeugdzorg. Alle voorzieningen zijn hiertoe opnieuw ingedeeld (omgekat).

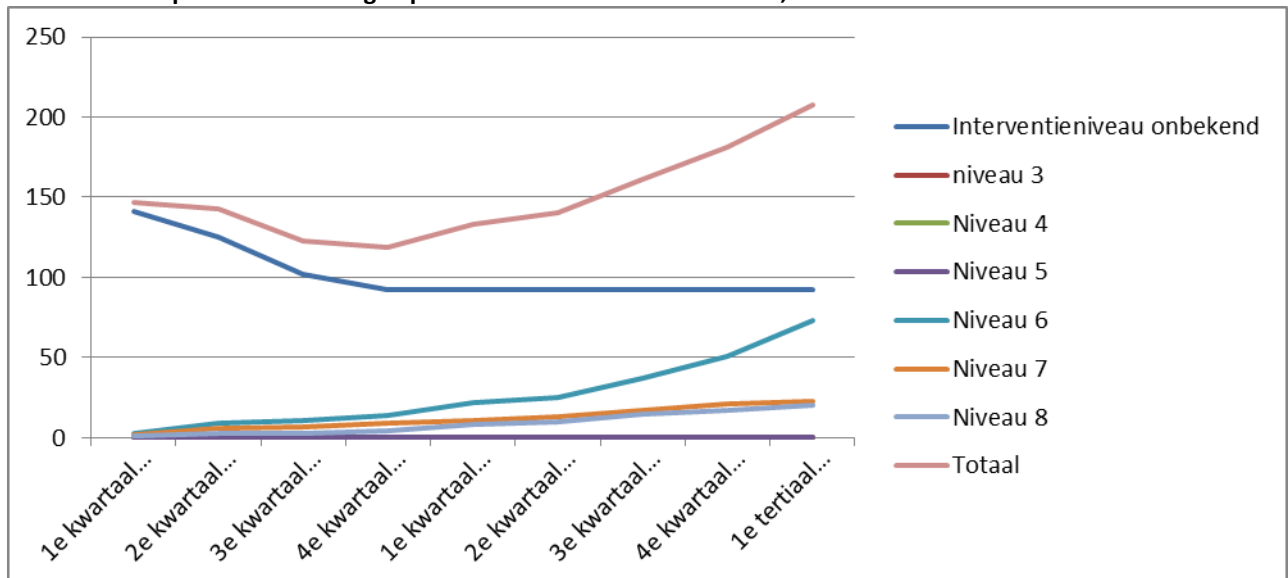
De komende jaren worden de huidige PGB's omgezet naar de nieuwe resultaatgebieden om onze informatie volledig te hebben. Het beeld is dat dit nog best een flinke klus is. In de

¹ Onder de lagere interventieniveaus worden de niveaus 1 tot en met 4 verstaan. Dit zijn de niveaus waarop voornamelijk 'lokale zorg' wordt verleend.

regio Noord-Midden Drenthe zijn we in overleg hoe dit vorm te geven. De eerste gedachte om dit direct te doen hebben we losgelaten, daarvoor is het te gecompliceerd. De gedachte is nu om er na 1 juli 2017 mee te beginnen. Of dit haalbaar is moet blijken. Overigens betreft het vooral een administratieve omzetting, de zorg loopt gewoon door. Wel willen we graag ons informatieniveau op orde hebben, vanuit die hoek voelen we de noodzaak wel.

In onderstaande grafiek is het verloop van de PGB-voorzieningen per interventieniveau vanaf 1 januari 2015 tot en met het eerste tertiaal van 2017 in beeld gebracht.

Grafiek: verloop PGB-voorzieningen per interventieniveau- 2015-2017,T1

Uit de grafiek blijkt dat na een lichte daling van het aantal voorzieningen in 2015 (van 147 naar 119), het aantal voorzieningen vanaf het eerste kwartaal 2016 weer stijgt. Zoals hiervoor opgemerkt vindt de stijging vooral plaats in interventieniveau 6.

ZIN voorzieningen

Tabel: Aantal ZIN-voorzieningen op interventieniveau – T1 2017

Monitor Jeugd	ZIN	stand per 1-1-2017	Totaal 1e Tertiaal
INTERVENTIENIVEAU			
	Interventieniveau onbekend	64	70
	niveau 3	60	66
	Niveau 4	141	254
	Niveau 5	156	358
	Niveau 6	512	635
	Niveau 7	97	118
	Niveau 8	59	111
	Totaal	1089	1612

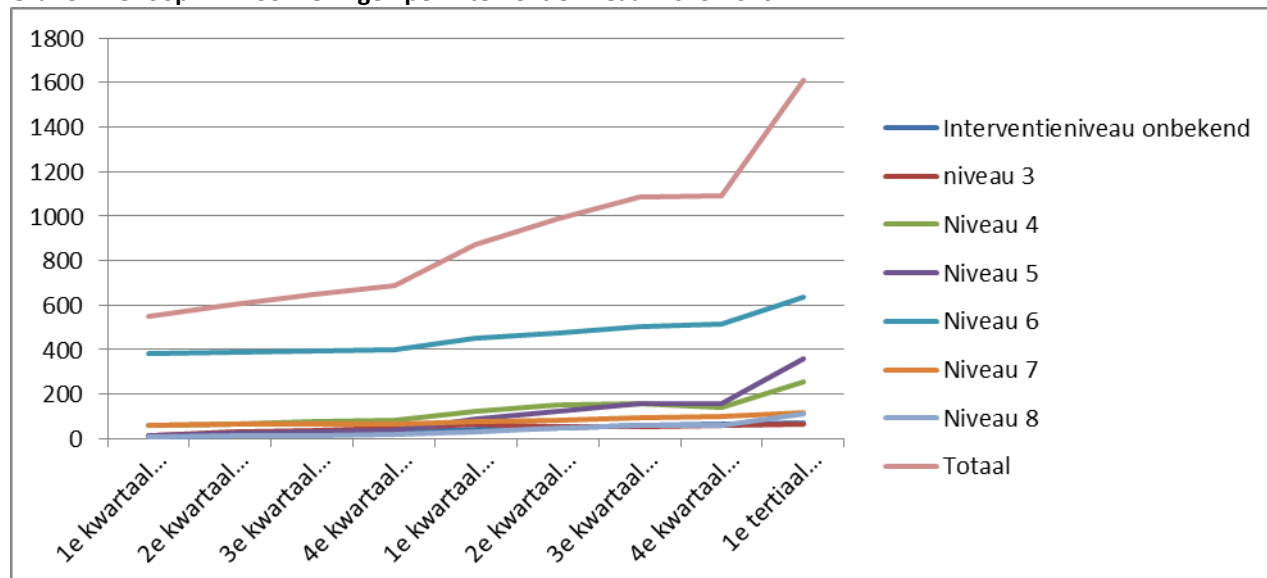
Doordat er meer resultaatgebieden zijn dan producten, heeft het omkatten ogenschijnlijk geleid tot een toename van het aantal zorgvoorzieningen.

Het aantal ZIN-voorzieningen neemt in het eerste tertiaal van 2017 toe met 523 tot 1612 voorzieningen. Voor ruim 60% vindt de toename plaats in wat wordt beschouwd als de lagere interventieniveau's 3,4 en 5. 27% van de stijging van het aantal voorzieningen vindt plaats in de hogere interventieniveaus.

Tijdens het omkatten is gebleken dat cliënten en zorgvoorzieningen van een aantal (grotere) zorginstellingen bij ons niet bekend waren. Tussen deze instellingen en de gemeenten waren in 2015 en 2016 budgetplafonds afgesproken. Voor deze cliënten en zorgtrajecten is dus wel betaald maar de informatie op cliëntniveau was voor de betaling niet noodzakelijk.

In onderstaande grafiek is het verloop van de ZIN-voorzieningen per interventieniveau vanaf 1 januari 2015 tot en met het eerste tertiaal van 2017 in beeld gebracht.

Grafiek: verloop ZIN-voorzieningen per interventieniveau- 2015-2016

Totalen

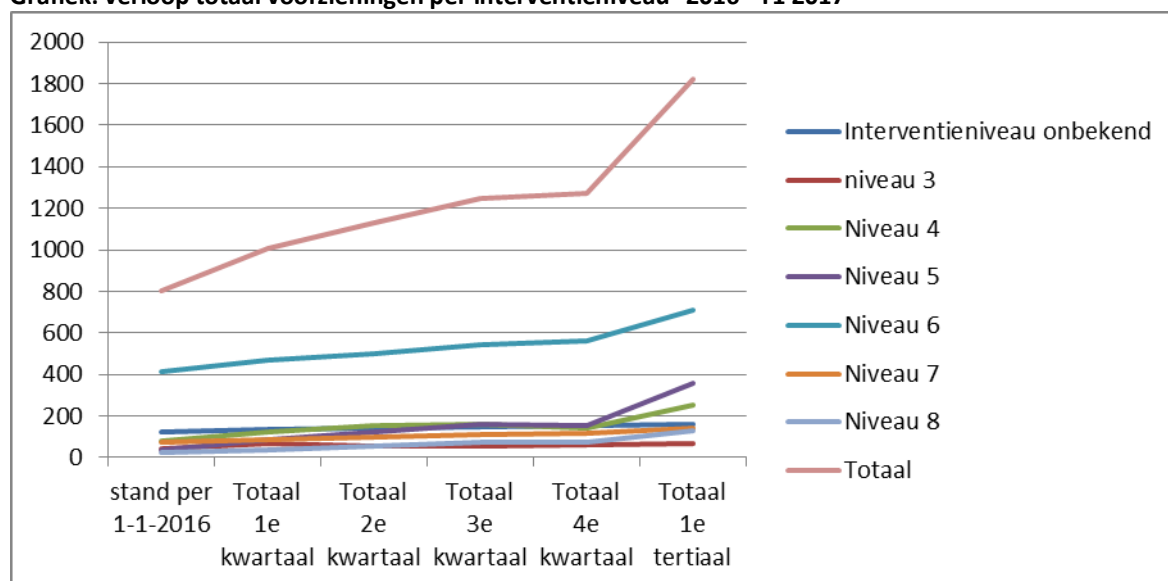
Tabel: Totalen PGB + ZIN –T1 2017

Monitor Jeugd	Totaal	stand per 1-1-2017	Totaal 1e Tertiaal
INTERVENTIENIVEAU			
Interventieniveau onbekend		156	162
niveau 3		60	66
Niveau 4		141	254
Niveau 5		156	358
Niveau 6		563	708
Niveau 7		118	141
Niveau 8		76	131
Totaal		1270	1820

Het totaal aantal voorzieningen neemt toe met 550 tot 1820 voorzieningen per 1 mei 2017. In onderstaande grafiek is het verloop over 2016 en het eerste tertiaal van 2017 in beeld gebracht.

De aantallen zijn een momentopname. Zoals hierboven opgemerkt zijn de bestanden nog steeds niet 100% betrouwbaar (juist en volledig).

Grafiek: verloop totaal voorzieningen per interventieniveau- 2016 –T1 2017

Solidariteitsbeginsel

Het solidariteitsbeginsel voor de interventieniveaus 6-8, zoals van toepassing in de jaren 2015 en 2016, is afgeschaft. Over 2016 heeft onze gemeente een voordeel gehad van de toepassing van het solidariteitsbeginsel van € 23.696.

Bovenregionale zorgkosten wordt nog wel op solidariteitsbasis afgerekend. De geraamde kosten voor onze gemeente bedragen in 2017 ruim € 430.000 op jaarbasis. Dit is ongeveer 6% van het totale jeugdzorgbudget.

Mediation

In 2016 zijn in het kader van het project Scheiding en Ouderschap 140 trajecten gevolgd. Er zijn 6 trajectvormen. Een traject bestaat uit tussen de 5 en 10 gesprekken met de ouder(s) en/of kinderen.

2.3. Klanttevredenheid

Bezwaarschriften en klachten

In de eerste vier maanden van 2017 zijn geen klachten in het kader van de jeugdzorg ingediend.

Er is 1 bezwaarschrift ingediend tegen de toekenning van een individuele voorziening (ZIN) in verband met de gekozen hulpverleningsorganisatie. Dit bezwaarschrift is nog in behandeling.

3. Wmo

3.1. Algemeen

Ook binnen de Wmo Huishoudelijke hulp en Wmo begeleiding kan onderscheid worden gemaakt tussen klanten die zelf zorg inkopen (PGB) en klanten die zorg ontvangen van een zorgaanbieder waarmee onze gemeente een overeenkomst heeft gesloten (Zorg in natura; hierna: ZIN).

3.2. Wmo begeleiding

In onderstaande tabellen zijn de aantallen per 1 januari 2017 en per 1 mei 2017 in beeld gebracht.

Tabel: aantal klanten Wmo begeleiding

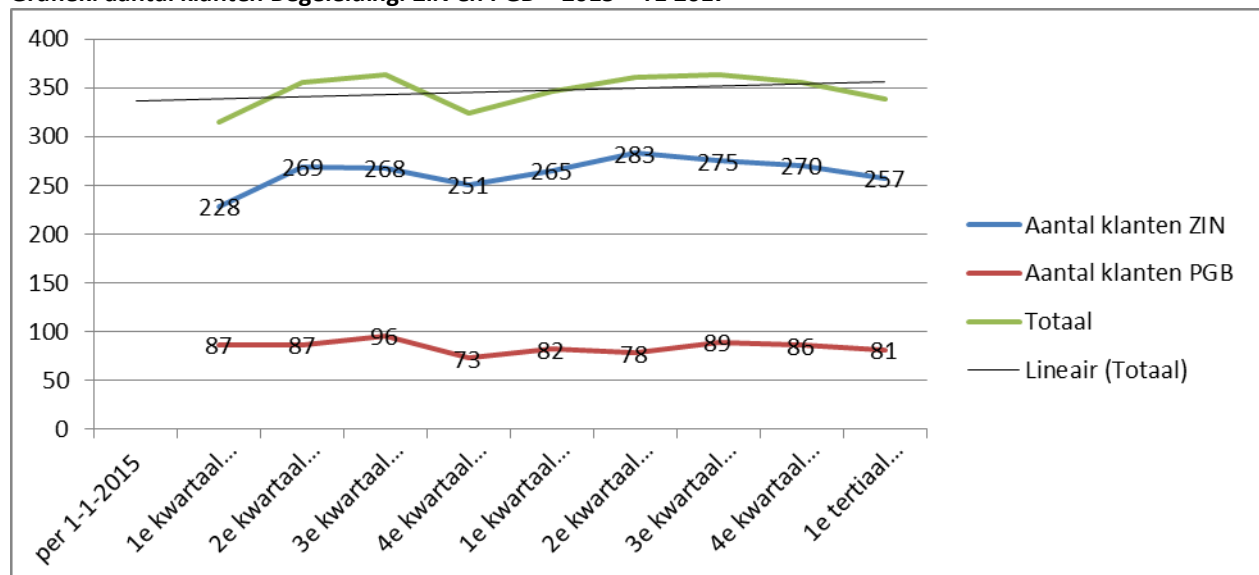
Monitor Wmo Begeleiding	Per 1 januari	jan - april
Aantal klanten ZIN	270	257
Aantal klanten PGB	86	81

Het aantal klanten ZIN en PGB is iets gedaald in de periode vanaf 1 januari 2017.

In onderstaande grafiek is het aantal klanten ZIN en PGB over de periode 2015 tot en met het tertiaal van 2017 in beeld gebracht. Uit de grafiek blijkt dat het aantal PGB klanten redelijk stabiel is. Het aantal klanten ZIN stijgt over de jaren 2015 en 2016 met 42, waarna het in 2017 weer daalt.

Op basis van de trendlijn van het totaal aantal kanten is er sprake van een lichte stijging van het aantal klanten.

Grafiek: aantal klanten Begeleiding: ZIN en PGB – 2015 – T1 2017

3.3. Wmo Huishoudelijke hulp

In onderstaande tabellen zijn de aantallen per 1 januari 2017 en per 1 mei 2017 in beeld gebracht.

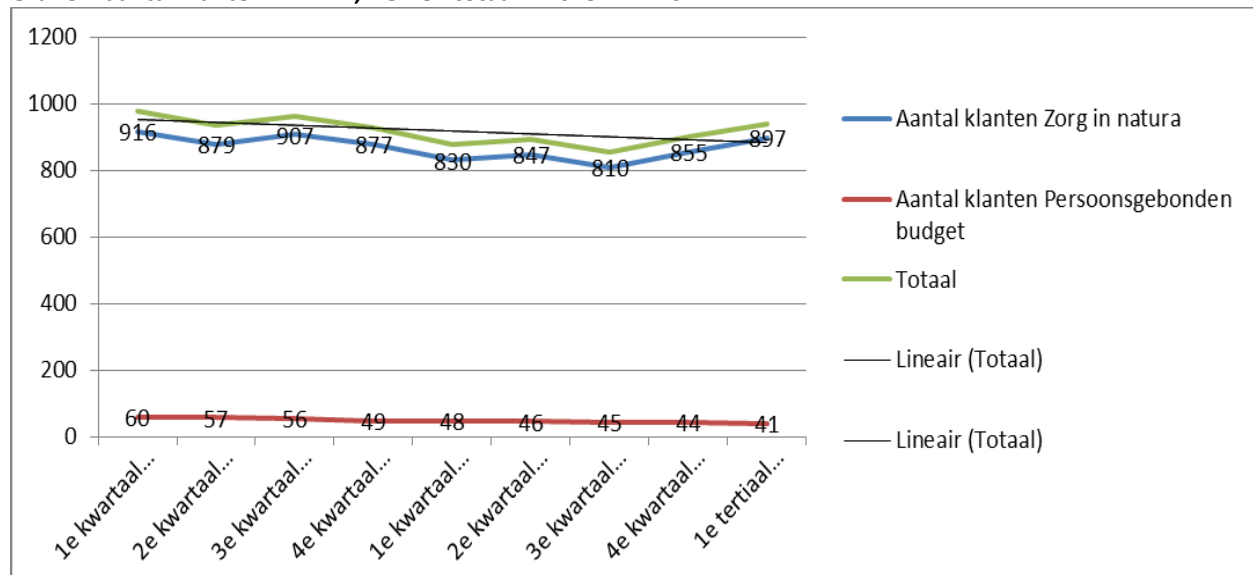
Tabel: aantal klanten Wmo Huishoudelijke hulp - T1 2017

Monitor Wmo HH	per 1 januari	januari - april
Aantal klanten Zorg in natura	855	897
Aantal klanten Persoonsgebonden budget	44	41
Totaal	899	938

Het aantal klanten ZIN is in het eerste tertiaal met 42 toegenomen. Het aantal pgb's laat een lichte daling zien.

In onderstaande grafiek is het aantal klanten ZIN en PGB over de periode 2015 tot en met het tertiaal van 2017 in beeld gebracht. Uit onderstaande grafiek blijkt dat het aantal klanten ZIN een schommelend verloop laat zien. Het aantal klanten PGB daalt. In totaliteit is er sprake van een dalende trend (zwarte lijn).

Grafiek: aantal klanten HH: ZIN, PGB en totaal – 2015 – T1 2017

3.4. Klanttevredenheid

Bezwaarschriften

In de eerste vier maanden van 2017 zijn 3 bezwaarschriften ingediend.
2 bezwaarschriften zijn ingediend op grond van de Wmo. Deze zijn nog in behandeling.
1 bezwaarschrift is ingediend op grond van de regeling chronisch zieken en gehandicapten.
Na aanpassing van het besluit is dit bezwaarschrift ingetrokken.

Klachten

In de eerste vierde maanden van 2017 zijn geen klachten ingediend.

4. Participatiewet

4.1. Algemeen

Binnen de Participatiewet kunnen 2 hoofdgroepen worden onderscheiden. Personen met een Wsw indicatie en de reguliere instroom op grond van de Participatiewet (klassieke-re-integratie).

Personen met een Wsw-indicatie

De eerste hoofdgroep bestaat uit personen met een Wsw-indicatie. Deze groep bestaat wederom uit twee groepen: personen die werkzaam zijn in de Wsw (grotendeels bij Alescon) en personen die niet werkzaam zijn in de Wsw (vóór 1-1-2015 stonden deze personen op de wachtlijst).

Personen werkzaam in de Wsw

De personen werkzaam in de Wsw behouden hun oude rechten (arbeidsovereenkomst) en zijn – afhankelijk van hun mogelijkheden – geplaatst in een van de volgende werksoorten:

- Binnen / binnen
- Binnen / buiten
- Detachering
- Begeleid werken

De omvang van het aantal plaatsen bij Alescon wordt uitgedrukt in arbeidsjaren (aja's). Een aja vertegenwoordigt een volledige dienstbetrekking. Omdat niet iedereen fulltime werkt is het aantal geplaatste personen hoger.

Op 1-1-2016 zijn afgerond 193 aja's (205 personen) uit Midden-Drenthe werkzaam bij Alescon. Op 31-12-2016 zijn dit er nog 182.

Omdat er met ingang van 2015 geen instroom meer is op grond van de Wsw, loopt het aantal aja's gemiddeld met 5% per jaar terug. In 2016 is deze groep met 102 personen gedaald naar 177.

De redenen van uitstroom zijn divers. Naast het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd of door overlijden, stromen mensen ook uit omdat bijvoorbeeld hun arbeidsovereenkomst niet wordt verlengd. Voor zover deze personen per 31 december 2014 een dienstbetrekking of plaatsing Begeleid Werken in het kader van de Wsw hadden stromen zij in 2016 opnieuw in. Vanuit Midden-Drenthe zijn 20 personen uitgestroomd, waarvan 4 opnieuw zijn ingestroomd.

Voor mensen die wel een loonwaarde hebben, maar deze loonwaarde uitsluitend in een beschutte omgeving kunnen realiseren is in de Participatiewet het instrument nieuw beschut werken opgenomen. Alescon voert dit onderdeel van de Participatiewet voor de deelnemende gemeenten uit.

In de beheersbegroting 2017 gaat Alescon uit van een gemiddeld aantal aja's van 176 uit Midden-Drenthe. 1 persoon uit dit bestand werkt bij een ander werkvoorzieningsschap. Uit de realisatie uit voorgaande jaren is te zien dat het aantal aja's jaarlijks terugloopt.

In 2017 worden er naar verwachting 22 plaatsen 'nieuw beschut' gerealiseerd, waarvan 2 door inwoners van Midden-Drenthe. Inmiddels is 1 beschut werkplek gerealiseerd (groenvoorziening Westerbork).

In 2016 waren uit de groep 'nieuw beschut' 8 mensen werkzaam bij Alescon. Hiervan zijn geen mensen afkomstig uit Midden-Drenthe.

Tabel: Gemiddeld aantal werkzame WSW'ers uit Midden-Drenthe

Wsw'ers	Aja Realisatie 2015	Aja Realisatie 2016	Aja Begroot 2017
GR Alescon	196	181	175
Buitenschappen	1	1	1
Totaal	197	182	176

Een substantieel deel van de omzet van Alescon komt tot stand door opdrachten van de in de GR deelnemende gemeenten. In 2017 gaat het in totaal om € 7.520.000, waarvan Midden-Drenthe ongeveer € 2 miljoen (voornamelijk groenonderhoud en sportvelden) voor haar rekening neemt.

Personen niet werkzaam in de Wsw

Personen met een Wsw-indicatie die op 31 december 2014 niet werkzaam zijn in de Wsw en dus op de Wsw-wachlijst stonden, kunnen niet meer instromen in een Wsw-baan. Deze groep is als één van de prioritaire doelgroepen automatisch opgenomen in het doelgroepenregister. In het doelgroepenregister staan alle mensen opgenomen die in aanmerking komen voor een afspraakbaan.

In het doelgroepenregister staan daarnaast onder meer ook leerlingen en schoolverlaters van het voortgezet speciaal onderwijs, leerlingen van het praktijkonderwijs en mensen met een Wajong-uitkering opgenomen.

We hebben geen inzicht in het totale doelgroepenregister van Midden-Drenthe omdat daar ook mensen tussen zitten met bijvoorbeeld WW, Wajong en WIA.

We hebben in totaal 27 mensen met een indicatie doelgroepenregister (mensen met een arbeidsbeperking) in de bijstand zitten. Al deze mensen hebben we in beeld. De activiteiten van deze mensen zijn heel divers: men doet een proefplaatsing, dagbesteding, werkt bij Alescon en krijgt een aanvullende bijstand of heeft een gehele ontheffing.

Per april 2017 zijn door bemiddeling van de gemeente Midden-Drenthe 20 mensen uit het doelgroepenregister met een arbeidsovereenkomst geplaatst bij een werkgever (per 1-1-2017: 18). Voor deze mensen betaalt de gemeente de werkgever een loonkostensubsidie vanuit het Inkomensdeel van de Participatiewet.

Overige ontwikkelingen Alescon

Het bestuur van Alescon heeft de directie een drietal opdrachten verstrekt:

Onderwerp	Status
1. Verkenning eventuele overname door gemeenten van begeleidend personeel van de Werkwinkel	Afgerond
2. Inzichtelijk maken van de frictiekosten van de komende jaren	Afgerond
3. Verkenning alternatieve manieren inkoop groen.	Loopt
4. Voorstellen bezuinigingen.	Afgerond

Inkoop groen

In december 2016 heeft het bestuur van Alescon groen licht gegeven voor het uitbreiden van pilots en het opstellen van een plan om de overdracht te verwezenlijken. Werknemers van Alescon worden bij deelnemende gemeenten gedetacheerd. In onze gemeente is het de bedoeling dat werknemers door Alescon rechtstreeks bij groenbedrijven worden gedetacheerd. Een pilot hiertoe start op 1 juli 2017.

Bezuinigingen

Recent heeft het dagelijks bestuur van Alescon de notitie met mogelijke bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. Effectuering van deze bezuinigingsmaatregelen leidt ertoe dat het tekort niet hoger oploopt dan in 2017 het geval is (€ 4 miljoen), zodat de gemeentelijke bijdrage stabiel blijft.

Instroom in de Participatiewet

De tweede hoofdgroep bestaat uit personen die instromen in de Participatiewet. Op grond van het gemeentelijk participatiebeleid komen alle uitkeringsgerechtigden in aanmerking voor bemiddeling of activering (klassieke re-integratietaken). In onderstaande tabellen staan de in- en uitstroomcijfers van de Participatiewet vermeld en de reden van in- en uitstroom. Hierbij is aansluiting gezocht bij het deelprogramma Re-integratie van de begroting 2017.

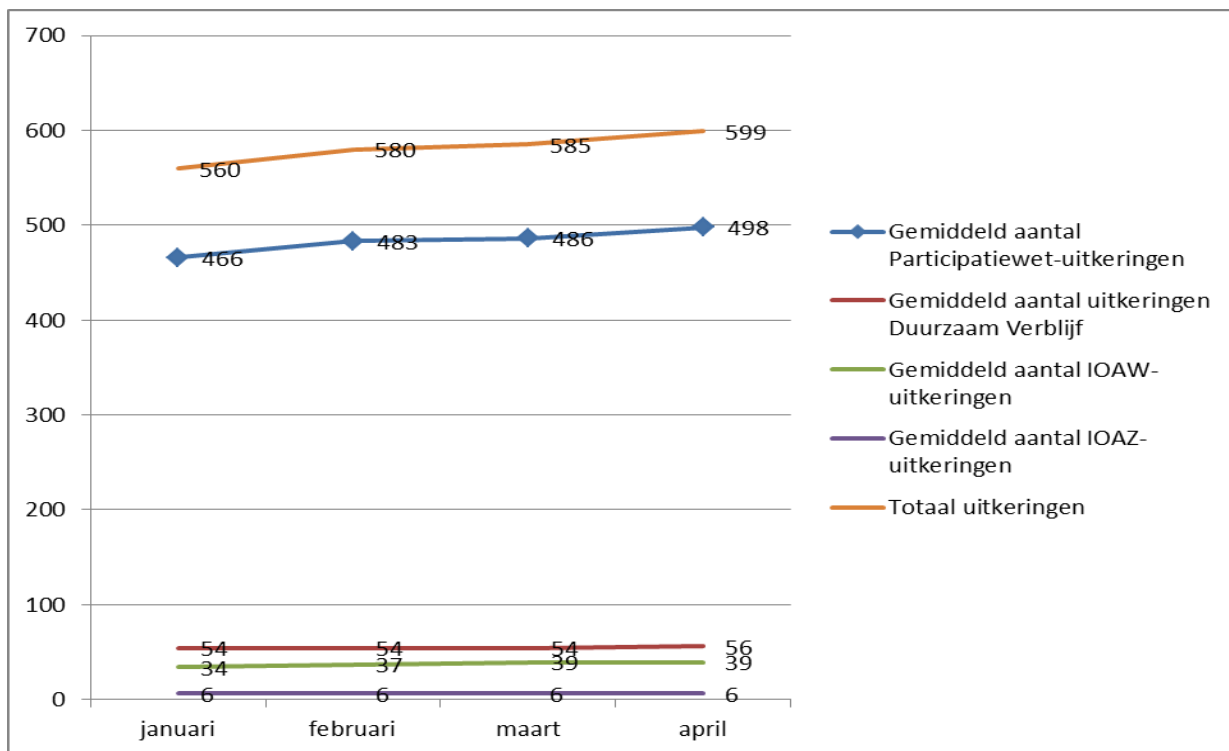
Tabel: Gemiddeld aantal uitkeringen en in- en uitstroom

Monitor P-wet	januari - april	mei - augustus	september - december
Gemiddeld aantal Participatiewet-uitkeringen	483		
Gemiddeld aantal uitkeringen Duurzaam Verblijf	55		
Gemiddeld aantal IOAW-uitkeringen	37		
Gemiddeld aantal IOAZ-uitkeringen	6		
Totaal uitkeringen	581		
Instroom	88		
Uitstroom	54		

* De aantallen zijn gebaseerd op datum aanvang en datum einde van de uitkering. Omdat aanvragen en beëindigingen nog in behandeling kunnen zijn, zullen de aantallen in volgende monitors nog wijzigen.

De tabel is inclusief uitstroom van mensen met een loonkostensubsidie.

In onderstaande grafiek is het verloop vanaf januari 2017 in beeld gebracht.

Uit de grafiek blijkt dat het aantal uitkeringen vanaf januari met gemiddeld 10 per maand is gestegen.

Toelichting uitstroom

In onderstaande tabel staan de redenen van uitstroom vermeld.

Tabel: redenen uitstroom Participatiewet

Monitor P-wet	januari - april	mei - augustus	september - december
Overlijden			
Aangaan relatie	6		
Geen inlichtingen	2		
Verhuizing naar andere gemeente	26		
Bereiken AOW gerechtigde leeftijd	2		
Verhuizing naar buitenland	0		
Oorzaak bij partner	7		
Uitkering werkloosheid	0		
Arbeid in dienstbetrekking	7		
Andere oorzaak	0		
Ander inkomen	1		
Zelfstandig beroep of bedrijf	0		
Wijziging kostendeler	0		
Uitkering werkloosheid	0		
Uitkering arbeidsongeschiktheid	0		
Niet verschenen op herhaalde oproep	0		
Detentie	0		
Studie	3		
Vermogensopbrengsten	0		
Totaal per kwartaal	54	0	0

* De in de tabellen vermelde aantallen zijn gebaseerd op de datum aanvang en einde van de uitkering. Dit betekent dat de aantallen nog zullen wijzigen omdat aanvragen en beëindigingen nog in behandeling zijn.

Uit de tabel valt af te lezen dat van de 54 mensen die uitstroonden in het vierde kwartaal, dit bij 7 mensen het gevolg is van een baan (dienstbetrekking).

Uit de tabel blijkt ook dat de uitstroom als gevolg van verhuizing naar een andere gemeente relatief groot blijft: 26 (In 2016 in totaal 72).

In de tabel is de uitstroom van personen met een loonkostensubsidie niet opgenomen. Doordat deze mensen uitstromen naar werk, ontvangen zij geen uitkering meer van de gemeente. Wel blijven deze mensen afhankelijk van een geldstroom vanuit de gemeente. Eind april 2017 hebben 20 personen een baan met een loonkostensubsidie.

Toelichting instroom

In onderstaande tabel staan de redenen van instroom vermeld.

Tabel: redenen instroom Participatiewet

Monitor P-wet	<i>januari - april</i>	<i>mei - augustus</i>	<i>september - december</i>
Andere oorzaak	3		
Ander inkomen	10		
Arbeids in dienstbetrekking/uitkering ziekte	6		
Beëindiging huwelijk/relatie	5		
Beëindiging studie	5		
Inkomensvoorziening statushouders	11		
Instroom uit andere gemeente	27		
Oorzaak bij partner	4		
Uitkering arbeidsongeschiktheid	2		
Uitkering werkloosheid	13		
Zelfstandig beroep of bedrijf	2		
Totaal	88		

Uit de tabel blijkt dat de instroom voor een groot deel veroorzaakt wordt door de doelgroep statushouders (11) en mensen vanuit andere gemeenten (27).

De uitstroom (26) naar een andere gemeente en de instroom (27) uit een andere gemeente levert per saldo een uitstroom van 1 persoon op.

4.2. Klanttevredenheid

In het kader van de Participatiewet (re-integratietaken) zijn in de eerste 4 maanden van 2017 geen klachten ingediend. Er is 1 bezwaarschrift ingediend tegen een gedeeltelijke ontheffing van de arbeidsverplichtingen. Dit bezwaarschrift is ingetrokken na aanpassing van het bestreden besluit.

Bijlage III Circulaires 2016

Hieronder staat meer gedetailleerde informatie opgenomen over de effecten van de mei-, september- en decembercirculaire 2016.

Mei- en Septembercirculaire 2016

In onderstaande tabellen staan de rijksbijdragen voor het sociaal domein opgenomen op basis van de mei- en de septembercirculaire en het saldo tussen beide circulaire.

budgetten 2016-2021 (bron: meicirculaire 2016)

Transities	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wmo begeleiding	4.944.681	4.642.971	4.557.965	4.503.490	4.477.165	4.445.234
Jeugdzorg	6.644.405	6.431.904	6.522.115	6.525.764	6.536.447	6.571.647
Participatie	5.498.829	5.121.241	4.808.445	4.586.525	4.339.344	4.293.540
Totaal transitie	17.087.915	16.196.116	15.888.526	15.615.778	15.352.955	15.310.421
Overig:						
Wmo huishoudelijke hulp	2.491.462	2.658.859	2.658.859	2.658.859	2.681.032	2.789.783
Totaal	19.579.377	18.854.975	18.547.385	18.274.637	18.033.987	18.100.204

budgetten 2016-2021 (bron: septembercirculaire 2016)

Transities	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wmo begeleiding	4.940.172	4.377.877	4.309.357	4.257.909	4.247.522	4.240.161
Jeugdzorg	6.652.333	6.285.308	6.375.520	6.379.168	6.389.852	6.425.051
Participatie	5.497.688	5.120.196	4.807.486	4.585.629	4.338.514	4.292.738
Totaal transitie	17.090.193	15.783.381	15.492.363	15.222.706	14.975.888	14.957.950
Overig:						
Wmo huishoudelijke hulp	2.465.039	2.567.842	2.567.842	2.567.842	2.589.787	2.697.420
Totaal	19.555.232	18.351.223	18.060.205	17.790.548	17.565.675	17.655.370

saldo mei'16 - sept '16

Transities	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wmo begeleiding	-4.509	-265.094	-248.608	-245.581	-229.643	-205.073
Jeugdzorg	7.928	-146.596	-146.595	-146.596	-146.595	-146.596
Participatie	-1.141	-1.045	-959	-896	-830	-802
Totaal transitie	2.278	-412.735	-396.163	-393.072	-377.067	-352.471
Overig:						
Wmo huishoudelijke hulp	-26.423	-91.017	-91.017	-91.017	-91.245	-92.363
Totaal	-24.145	-503.752	-487.180	-484.089	-468.312	-444.834

Toelichting

De totale rijksbijdrage in 2016 is op grond van de septembercirculaire niet noemenswaardig gewijzigd (-0.1%).

Vanaf 2017 zijn forse kortingen toegepast op de rijksbudgetten.

De lagere rijksbijdragen voor **Jeugdzorg** en **Wmo begeleiding** houden voornamelijk verband met een eenmalige (aantallen)correctie in verband met cliënten die onder de Jeugdwet of de Wmo zijn geschaard, maar feitelijk onder de Wet langdurige zorg (WLZ) thuishoren. In de tweede kwartaalmonitor 2016 is hierover al een 'winstwaarschuwing' afgegeven. De werkelijke verlaging van de rijksbijdrage valt hoger uit dan aangekondigd in de vorige monitor. Dit komt doordat de werkelijke verlaging van de rijksbijdrage gebaseerd is op aantallen cliënten in de WLZ. Deze aantallen zijn bij ons niet bekend.

Het kabinet heeft besloten om meerpersoonshuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, en daardoor niet kan werken, financieel tegemoet te komen via een verlaging van de eigen bijdragen Wmo 2015. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd. Dit is in de bedragen verwerkt.

De omvang van de integratie-uitkering **Wmo (huishoudelijke hulp)** wordt vanaf 2017 lager omdat gemeenten vanaf dat moment niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis (mpt).

Bovenstaande mutaties houden vooral verband met cliënten die de gemeente niet (meer) in zorg heeft.

Na deze eenmalige bijstelling gelden de bestuurlijke afspraken tussen VNG en Rijk over stabiliteit van de gemeentelijke budgetten. De afspraken houden in dat er geen jaarlijkse herschikking plaatsvindt tussen de budgetten binnen de stelsels van de langdurige zorg (Wmo/Jeugd, ZvW en Wlz) tenzij:

- Indien er taken voor gemeenten wegvallen of juist taken erbij komen volgen financiële afspraken met het Rijk.
- Er zijn geen financiële verschuivingen mogelijk tussen de Jeugdwet en de Wmo 2015 enerzijds en de Wlz anderzijds, tenzij de taak van gemeenten verandert.

De mutaties in de **P-wet (re-integratietaken)** zijn minimaal (-0,02% in 2016).

Omdat het aantal beschut werkplekken op grond van de Participatiewet sterk achterblijft bij de verwachtingen, ontvangen gemeenten over een periode van vijf jaar (2015-2019) een financiële stimulans (een “bonus”) per gerealiseerde werkplek. Het doel van de bonus is om gemeenten te stimuleren daadwerkelijk beschut werkplekken te realiseren en in stand te houden. De bonus valt uiteen in een creatiebonus (het eerste jaar) en een continuïteitsbonus (de jaren daarna).

De creatiebonus bedraagt € 3000 voor ieder in een jaar gecreëerde beschut werkplek. De hoogte van de continuïteitsbonus is afhankelijk van de duur van de beschut werkplek met een maximum van € 3.000 per jaar.

Op dit moment is nog niet bekend wat het financieel effect van deze stimuleringsmaatregel voor onze gemeente is.

Decembercirculaire

In de decembercirculaire leidt de correctie op de korting van de groep Wlz-indiceerbaren, tot een hogere bijdrage voor Jeugdzorg van € 131.334 in 2017.

Een aantal correcties op de rijksbudgetten houdt verband met cliënten die onder de Jeugdwet of de Wmo zijn geschaard, maar feitelijk onder de Wlz thuishoren. Het gaat om 2 groepen: de herinstromers Wlz en de Wlz-indiceerbaren.

In de meicirculaire 2016 is het rijksbudget voor de jeugdzorg gekort omdat een aantal cliënten – de Wlz indiceerbaren – onder de Wlz zou vallen, terwijl het budget aan de gemeenten was toebedeeld. Na indicatie van deze groep (CIZ) blijkt dat een aantal cliënten teruggaat naar / blijft bij de gemeente. Dit leidt tot een correctie van de rijksbijdragen.

De effecten voor de jaren na 2017 worden zichtbaar in de meicirculaire 2017.

Begin januari 2017 is de raad per brief geïnformeerd over de effecten van de decembercirculaire. De effecten van de september- en decembercirculaire zijn verwerkt in de voorjaarsnota 2017.

Bijlage IV Uitgangspunten financiën transitie

In de begroting 2015 heeft de gemeenteraad een aantal uitgangspunten voor de financiën van het sociaal domein geformuleerd. Dit vanuit de verwachting dat we deze bestuursperiode nodig hebben om voldoende ervaring op te doen om de structurele inkomsten en uitgaven goed in beeld en in balans te krijgen.

Samengevat heeft de raad:

- zich uitgesproken voor een ruime benadering van de transitie – onder bijvoorbeeld jeugdzorg verstaan we alle jeugdzorgtaken en niet alleen de nieuwe jeugdzorgtaken;
- waarbij de rijksbudgetten in beginsel taakstellend zijn (budgettair neutraal);
- en waarbij de eerste jaren een beroep op de Conjunctuurreserve niet uitgesloten wordt.

Aanvullend heeft de raad in de begroting 2016 het taakstellende karakter van de rijksbudgetten verder genuanceerd. Dat heeft er toe geleid dat de raad er in de begroting 2016 en de meerjarenraming 2017 tot en met 2019 nog steeds van uitgaat dat we structureel een vergelijkbaar bedrag uit de algemene middelen beschikbaar stellen als we dat tot nog toe al deden.